

Posudek na bakalářskou esej

Kristýna Hirková, Dobrovolná bezdětnost ve světle deklarací žen v internetových diskusích v období 2015 – 2016. Fakulta humanitních studií. Univerzita Karlova v Praze, Praha 2017, 55 stran, včetně příloh.

Autorka bakalářské práce zvolila jako téma pro svoji esej aktuální problematiku dobrovolné bezdětnosti, která je v posledních letech spolu s poklesem porodnosti živě diskutována jak odborníky, tak i laickou veřejností. A právě laická stránka tohoto fenoménu Kristýnu Hirkovou zaujala natolik, že se rozhodla zpracovat tuto problematiku jako závěrečnou práci svého bakalářského studia. A ona orientace na laické názory a postoje k problematice tzv. dobrovolné bezdětnosti přivedla autorku předkládaného textu k tomu, že se opírala o deklarace žen v internetových diskusích.

Kristýna Hirková koncipovala svoji závěrečnou práci včetně úvodu a závěru do celkem pěti kapitol. V úvodu autorka (kapitola první - s. 1-2) naznačila, co bude obsahem celé eseje a také její cíl (podrobněji podkapitola 3. 1), tedy reflexi dobrovolné bezdětnosti z pohledu žen, které se podle jejich vlastních vyjádření k bezdětnosti rozhodly. Druhá kapitola (s. 3-21) je věnována teoretickým východiskům, nejprve demografickému vývoji na území českých zemí (podkapitola 2.1), následně detailně teorii bezdětnosti, její diverzité a základním typům i příčinám, a také dobrovolné bezdětnosti pohledem společnosti (podkapitola 2. 2). V neposlední řadě pak internetové komunikaci a virtuálnímu společenství, kde se „řeší“ otázky bezdětnosti (podkapitola 2. 3).

Ve třetí kapitole označené jako Praktická část (s. 22-25) zpřesnila autorka nejprve cíl své bakalářské práce a vymezila konkrétní výzkumné otázky (podkapitola 3. 1). Následně pak popsala zvolený metodologický přístup, tedy využití kvalitativní obsahové analýzy a charakterizovala stanovený výzkumný vzorek (podkapitola 3. 2). Stěžejní část celé bakalářské eseje představuje kapitola čtvrtá (s. 26-42) s označením „Analýza a interpretace dat“, kde autorka ve čtyřech problémových rovinách (4. 1 – Deklarované důvody, 4. 2 – Rodina a přátelé, 4. 3 – Dva úplně jiné světy a 4. 4 – Na co čekají ?) provedla čtenáře jednotlivými kroky analýzy a interpretace dat, které se jí podařilo získat kvalitativním výzkumem. V závěru pak Kristýna Hirková přehledně shrnula výsledky, k nimž na základě své analýzy dospěla (kapitola pátá – s. 43-44). Nedílnou součástí předkládané bakalářské eseje tvoří seznam literatury a dalších zdrojů, se kterými autorka pracovala a také přílohy.

Souhrnně působí bakalářská esej Kristýny Hirkové úpravným dojmem, při bližším pohledu najde čtenář řadu drobných formálních pochybení jako nadbytečná či naopak chybějící písmenka či slabiky a podobně (...). Zde je to zřejmě záležitost faktoru nedostatku času, hlavně při závěrečné kompletaci textu. K formálním nedostatkům lze přiřadit i ne zcela přesnou formulaci primárního cíle (podkapitola 3.1), kde chybí v první větě podstatná část vymezení cíle, a to, že se jedná nejen o to, jak vnímají aktérky bezdětnost jako svou životní strategii, ale hlavně, že jde o jejich vlastní reflexi této strategie, a navíc anonymní reflexi na stránkách internetových diskusí. I když z dalšího kontextu tato okolnost vyplývá. Na druhou

stranu je třeba zdůraznit, že co se týká výběru vzorku, zde autorka postupovala přehledně a čtenář má jasnou představu o velikosti vzorku i o rozsahu analyzovaných výpovědí.

Za stěžejní a podrobně zpracovanou část předkládané bakalářské eseje je třeba označit celou čtvrtou kapitolu (Analýza a interpretace dat), kde autorka zpracovala výběr dat z internetových diskuzí. Je ale trochu škoda, že do problematiky nezasvěcený čtenář jen obtížně sleduje jednotlivé kroky autorčiny analýzy a interpretace. Tomu by pomohlo např. zařazení seznamu či tabulky jednotlivých kategorií, zejména co se týká primární analýzy dat, a to buď do přílohy nebo do vlastního textu.

Nicméně bakalářská esej řeší aktuální téma, práce je čtivá, autorka prokázala samostatnost ve výzkumu i v kompletaci celého textu. Kristýna Hirková potvrdila, že si dovede stanovit výzkumný cíl, umí získat data potřebná k jeho řešení, stejně jako to, že dovede s těmito daty pracovat a je schopna na základě provedené analýzy dojít k odpovídajícím závěrům. Celkově bakalářská esej Kristýny Hirkové odpovídá požadavkům, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny a vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem navrhuji hodnocení velmi dobře.

4. září 2017

Miloslava Turková